

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Haplové a soudců JUDr. Evy Lukotkové a JUDr. Jany Kubenové ve věci žalobce: **P. K.**, bytem, zast. Mgr. Ing. Petrem Konečným, advokátem se sídlem Na Střelnici 1212/39, Nová Ulice, 779 00 Olomouc, proti žalovanému: **Ředitel Sekce rozvoje plánování schopností Ministerstva obrany České republiky** (právní nástupce Velitele Sil podpory), adresa pro doručování: Ministerstvo obrany ČR, Agentura pro právní zastupování, Odbor pro právní zastupování, nám. Svobody 471, 160 00 Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí Velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013, č. 259-10-3/2013-2280,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013, č. 259-10-3/2013-2280 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku ve výši 15.342 Kč, k rukám Mgr. Ing. Petra Konečného, advokáta se sídlem Na Střelnici 1212/39, Nová Ulice, 779 00 Olomouc do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 4. 11. 2013 doručenou elektronickou poštou a dne 7. 11. 2013 potvrzenou písemným podáním shodného znění Krajskému soudu v Praze a usnesením ze dne 16. 12. 2013, č. j. 46 A 98/2013-20 postoupenou Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí Velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013, č. 259-10-3/2013-2280, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ředitele Krajského vojenského velitelství Jihlava (dále jen správní orgán prvního stupně) ve věci přiznání odměny za

služební pohotovost ze dne 19. 6. 2013, sp. zn. 5/2013 a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno v plném rozsahu. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla zamítnuta žádost žalobce o proplacení odměny za služební pohotovost na jiném místě mimo pracoviště konanou mimo dobu služby za období květen 2010 – květen 2013 v celkové výši 51.461,13 Kč.

Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení. Uvádí, že v období od května 2010 do května 2013 byl na základě Rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 a v souladu s Nařízením pro zabezpečení bojové a mobilizační pohotovosti Sil podpory, část 2 Zabezpečení bojové pohotovosti, č. j. V290/2011-2280, Hl. 5 zařazován Organizačním rozkazem ředitele Vojenského zařízení č. 1 pro daný rok do bojové pohotovosti. Na základě jednotlivých rozkazů ředitele Vojenského zařízení mu byla určována hotovost, kterou vždy řádně vykonal. Organizačním rozkazem ředitele Vojenského zařízení byl zařazován do bojové pohotovosti s dobou nástupu do 360 minut, v souvislosti s tím si byl povinen zajistit dosažitelnost buď na pracovišti, nebo v místě trvalého bydliště tak, aby měl zajištěno stálé telefonické spojení a dostavil se na pracoviště do 360 minut od vyhlášení signálu (telefonické spojení s žalobcem bylo opakovaně nepravidelně kontrolováno). Žalobce nečiní sporným, že příprava k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se organizuje v pracovní době a že vojákům, kteří se této přípravy účastní, přísluší zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu. Na základě uvedeného má žalobce za to, že mu byla jednotlivými rozkazy ředitele Vojenského zařízení J. v mimopracovní době ukládána povinnost být v určité dojezdové vzdálenosti od základny a v místech, kde je dostupný signál operátora, přičemž plnění této povinnosti bylo opakovaně kontrolováno.

Žalobce nesouhlasí s názorem, že za výkon uvedené pracovní povinnosti v době volna nepřísluší žalobci odměna za služební pohotovost a že tato povinnost je zohledněna v samotném příplatku za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu, jak vyplývá z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Na podporu své argumentace žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2012, č. j. 6 Ads 71/2012-47, podle něhož příplatky poskytované v souvislosti s přípravou a zajišťováním obrany státu neposkytují kompenzaci za to, že se voják musí ve svém služebním volnu zdržovat v určité dojezdové vzdálenosti od základny a v místech, kde je dostupný signál mobilního operátora. Z uvedeného je podle názoru žalobce zřejmé, že odměna za služební pohotovost není zahrnuta v příplatku za přípravu a zajišťování obrany státu. Z rozsudku dále vyplývá, že nelze služební pohotovost vázat na podmínku dosažitelnosti do určitého časového horizontu a případné neurčení místa konání služební povinnosti nemůže být přičítáno k tíži vojáka, který služební pohotovost vykonal. Žalobce rovněž odkazuje na rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013-59, zejména body 23 a 27.

Z uvedených důvodů je žalobce přesvědčen, že má nárok na proplacení odměny za služební pohotovost. Je přitom toho názoru, že mu náleží odměna za výkon služebních povinností mimo dobu služby i podle ust. § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (dále jen zákon o platu).

S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a aby uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náklady řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 13. 2. 2014 předně uvedl, že vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí bylo doručeno právnímu zástupci žalobce dne 5. 9. 2013 a žaloba byla dle podacího razítka přijata Krajským soudem v Praze dne 7. 11. 2013, byla žaloba podána po uplynutí zákonné lhůty.

K žalobním námitkám žalovaný uvedl, že tvrzení žalobce o nařízených služebních pohotovostech je od počátku nepřesné, neboť RMO, nařízení a rozkazy mluví o zařazení do plánu uvádění do bojové připravenosti, nikoliv o určení do „bojové pohotovosti“. Žalobci nebyla nařízena bojová, tedy služební pohotovost, jak tvrdí, ale byl pouze zařazen do plánu uvádění do bojové připravenosti, tedy do plánu opatření, která se přijímají až v případě vyhlášení válečného stavu, případně stavu ohrožení státu. Plán uvádění do bojové připravenosti slouží k nastavení komunikačního kanálu pro případ, že služební orgán teprve v důležitém zájmu služby nařídí výkon služby nad základní týdenní dobu služby dle § 29 nebo služební pohotovost dle ust. § 30 zákona o vojácích z povolání. K žádnému případu naléhavé potřeby, tedy vyhlášení válečného stavu, příp. stavu ohrožení státu, však nedošlo. Na základě uvedených skutečností nebyla žalobci nařízena služební pohotovost a tento neplnil žádné služební povinnosti. Pokud žalobce odkázal na rozsudek NSS č. j. 6 Ads 71/2012-47, podle žalovaného je rozhodné posouzení materiální stránky věci, přičemž je zřejmé, že v daném případě nemohlo ani z materiálního hlediska jít o výkon služební pohotovosti, neboť nebyla splněna podmínka objektivní potřeby jejího nařízení a výkonu. I rozsudek NSS č. j. 4 Ads 55/2013-59 podle názoru žalovaného klade důraz na materiální stránku věci, přičemž zopakoval, že v daném případě k žádnému případu naléhavé potřeby, a tudíž ani k nařízení služební pohotovosti nedošlo. Vojáci byli v duchu RMO č. 7/2009 vedeni pouze ve jmenném seznamu pro případ, že by bylo nutné jim nařídít výkon služby nad základní týdenní dobu služby nebo vyhlásit služební pohotovost. Za tímto účelem byl pouze nastaven komunikační kanál, aby bylo zajištěno spojení na dotyčného vojáka, jehož funkčnost byla nepravidelně prověřována. Obdobně je na daný případ neaplikovatelné i stanovisko zástupce Veřejného ochránce práv obsažené v citovaném rozsudku NSS. Žalovaný je toho názoru, že v případě žalobce nedošlo k nařízení služební pohotovosti, neboť nenastal žádný z případů naléhavé potřeby tak, jak jej vyžaduje RMO č. 7/2009. Žalovaný proto i nadále trvá na svém stanovisku, že žalobce neplnil žádné služební povinnosti a vzhledem ke své znalosti RMO ani nemohl nabýt dojmu, že by nějaké služební povinnosti plnit měl.

S ohledem na uvedené skutečnosti žalovaný navrhuje žalobu jako opožděnou odmítnout, případně jako nedůvodnou zamítnout.

V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika, v níž žalobce setrval na své žalobní argumentaci. S vyjádřením žalovaného se žalobce neztotožnil, jeho výklad považuje za příliš formalistický a právně nekonformní, žalovaný se podle jeho názoru snaží vykonávané povinnosti vojáků mimo dobu služby zlehčit. S opětovným poukazem na jednotlivé pasáže rozsudku NSS ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013-59 žalobce setrvává

na svém názoru, že má nárok na požadovanou odměnu jako kompenzaci za „připravenost ke službě“, tedy za povinnosti, které dle rozkazu svého nadřízeného konal mimo dobu služby.

Soud se v první řadě zabýval námitkou žalovaného, že žaloba byla podána opožděně. Podle ust. § 151 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o vojácích z povolání) je návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního orgánu soudem možno podat do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Ze správního spisu i ze shodných tvrzení žalobce i žalovaného je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí bylo právnímu zástupci žalobce doručeno dne 5. 9. 2013 a téhož dne nabylo právní moci. Žalobu proti tomuto rozhodnutí bylo možno podat ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci, tj. posledním dnem zákonné lhůty pro podání žaloby byl den 4. 11. 2013. Jak vyplývá ze soudního spisu, žaloba byla doručena v elektronické formě se zaručeným elektronickým podpisem dne 4. 11. 2013 22:55:05 hod, tedy v poslední den zákonné lhůty. I kdyby existovaly pochybnosti o tom, zda elektronické podání ze dne 4. 11. 2013 bylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem, ze soudního spisu je zřejmé, že dne 7. 11. 2013 (tj. v zákonné 3denní lhůtě ve smyslu ust. § 37 odst. 2 s. ř. s.) bylo elektronické podání potvrzeno písemným podáním shodného obsahu. Lhůta pro podání žaloby proto byla v každém případě zachována. Z hlediska posouzení včasnosti žaloby není relevantní ani skutečnost, že žalobce podal žalobu u místně nepřislušného soudu. Podle ust. § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, k zachování lhůty tedy postačí podání žaloby i u jiného než věcně či místně příslušného soudu.

Z uvedených důvodů má soud za to, že žaloba byla žalobcem podána včas, osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Soud považuje za nesporné, že žalobce byl zařazen do plánu uvádění do bojové připravenosti ve smyslu Rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 a že jednotlivými rozkazy ředitele Vojenského zařízení 6032 J. mu byla ukládána povinnost v době mimo výkon služby zajistit dosažitelnost tak, aby byl ve stálém telefonickém spojení a aby byl schopen se dostavit na pracoviště do 360 minut od vyhlášení signálu. Telefonické spojení se žalobcem přitom bylo nepravdělně kontrolováno. Současně je nesporné, že k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se vyčleňují všichni vojáci, jejich příprava se organizuje v pracovní době a že vojákům účastnícím se přípravy přísluší zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu. Spornou otázkou mezi žalobcem a žalovaným však zůstává, zda nařízenou „dosažitelnost“ je možné považovat za služební pohotovost, za niž náleží vojákům odměna podle ust. § 19 odst. 2 zákona o platu.

Podle § 30 odst. 1, 2 zákona o vojácích z povolání, vyžaduje-li to zájem služby, může nadřízený nařídít vojákovu služební pohotovost. Služební pohotovostí se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby. Ustanovení § 19 odst. 2 zákona o platu uvádí, že za hodinu pracovní pohotovosti mimo pracoviště mimo pracovní dobu zaměstnance přísluší zaměstnanci odměna ve výši 15 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 25 % poměrné části pracovního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v měsíci, na který připadla pracovní pohotovost.

Problematickou nařizování služební pohotovosti se zabýval již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 12. 2012, č. j. 6 Ads 71/2012 - 47, dostupném na www.nssoud.cz a dospěl k následujícím závěrům. „*Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že vázání služební pohotovosti na podmínku dosažitelnosti do 120 minut nemá zákonný podklad. Nejvyšší správní soud však nesdílí názor krajského soudu, že pokud nebylo stěžovateli stanovené místo konání služební pohotovosti, nemohlo se jednat o služební pohotovost. Podle Nejvyššího správního soudu nemůže případné neurčení místa konání služební pohotovosti být přičítáno k tíži stěžovatele.*“ Na právním názoru vysloveném v tomto rozsudku setrval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013-59, dostupném na www.nssoud.cz, kde uvedl, že pokud služební orgán v rozkaze nařizujícím pohotovost neurčí přesné místo, na němž se voják má zdržovat, neznamená to, že se nejedná o služební pohotovost podle § 30 zákona o vojácích z povolání. K tomu dodal, že „*o služební pohotovost se jedná i v případech, kdy služební orgán v rozkaze nařídí vojáku „dosažitelnost“, popř. jinými slovy vojáku pro období mimo dobu služby nařídí omezení, jehož účel je stejný jako v případě služební pohotovosti, tj. zajištění připravenosti vojáka nastoupit k plnění služebních úkolů v časovém limitu do 6 hodin, a to i když v rozkaze není uvedeno konkrétní místo, na němž se voják musí v době služební pohotovosti zdržovat. Za takto nařízenou pohotovost vojáku náleží odměna podle § 19 odst. 2 zákona o platu.*“ Na tyto závěry odkázal Nejvyšší správní soud i následně v rozsudku ze dne 9. 10. 2013, č. j. 6 Ads 47/2013-41, dostupném na www.nssoud.cz.

Soud má za to, že v nyní projednávané věci se jedná o skutkově i právně obdobnou věc (žalobci byla rovněž nařízena dosažitelnost do 360 minut), přitom neshledal důvod se od právního názoru vysloveného ve shora citovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu jakkoli odchylovat. I v případě žalobce je nutno nařízenou „dosažitelnost“ považovat za omezení, jehož účel je stejný jako v případě nařízené služební pohotovosti. Je zřejmé, že nařízení dosažitelnosti s časovým limitem 360 minut představuje výrazně menší omezení oproti nařízení služební pohotovosti s přesným určením místa pobytu, tato skutečnost však nemůže sama o sobě vést k závěru, že se nejedná o pohotovost ve smyslu ust. § 30 zákona o vojácích z povolání. I v tomto případě se totiž jedná o režim fakticky omezující vojáka v jeho volnu a sloužící objektivně stejnému účelu jako pohotovost s určením konkrétního místa pobytu vojáka.

Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě namítal, že materiální stránka služební pohotovosti nebyla v daném případě naplněna, jelikož nebyla splněna podmínka objektivní potřeby jejího nařízení a výkonu (nenastal žádný z nezbytných stavů – stav ohrožení státu či válečný stav), bez jejíhož naplnění nemohlo k nařízení pohotovosti dojít, soud má za to, že

tato argumentace se míjí s podstatou žalobních námitek. Žalobce nijak nezpochyboval, že v rozhodném období nedošlo ke stavu ohrožení státu či k vyhlášení válečného stavu, v důsledku čehož by došlo k vyhlášení služební pohotovosti, s čímž výslovně počítá Rozkaz ministryně obrany č. 7/2009, měl však za to, že i nařízená povinnost být v konkrétním období mimo pracovní dobu v dosahu na telefonu a nacházet se v dosažitelném okruhu do 360 minut je takovým omezením, za který mu náleží odměna za služební pohotovost. Netvrdil přitom, že služební pohotovostí by bylo samotné zařazení žalobce do „plánu uvádění do bojové připravenosti“, ale za služební pohotovost považoval až následně nařizovanou dosažitelnost vyplývající z jednotlivých rozkazů ředitele Vojenského zařízení 6032 J.

Neobstojí ani argumentace v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že za stanovenou dosažitelnost náleží vojákům z povolání zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu. K této otázce se výslovně vyslovil Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku ze dne 12. 12. 2012, č. j. 6 Ads 71/2012 – 47, kde uvedl, že *„příplatky poskytované v souvislosti s přípravou a zajišťováním obrany státu jsou poskytovány jako kompenzace za to, že voják podstupuje riziko tím, že vykonává činnosti, které mohou být nebezpečné jeho životu nebo zdraví, čemuž odpovídá i jejich odstupňování podle míry podstupovaného rizika. Tyto příplatky tedy vycházejí z povahy náplně práce vojáka. Neposkytují však kompenzaci za to, že se voják musí ve dnech služebního volna zdržovat v určité dojezdové vzdálenosti od základny a v místech, kde je dostupný signál mobilního operátora.“*

Z uvedených důvodů soud shledal důvodnou námitku žalobce, že správní orgány obou stupňů vycházely při posuzování žádosti žalobce o proplacení odměny za služební pohotovost spočívající v nařízené dosažitelnosti z nesprávného právního názoru. Proto soudu nezbylo než napadené rozhodnutí žalovaného podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušit. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Na správním orgánu v dalším řízení bude, aby znovu rozhodl o žádosti žalobce o proplacení odměny za služební pohotovost, přitom se bude řídit právním názorem vysloveným v tomto rozsudku, kterým je vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci byl úspěšný žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, za 3 úkony právní služby po 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/1996 Sb. v účinném znění (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby, replika) a 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky); odměna právního zastoupení byla zvýšena o částku o odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 15.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. listopadu 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová